

SAKSUTSKRIFT

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	22.06.2017	94/17

Søknad om bygging av Jørstadelva og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune i Nord-Trøndelag - høring

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har behandlet saken i møte 22.06.2017 sak 94/17

Protokoll:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Søknad om bygging av Jørstadelva og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune i Nord-Trøndelag - høring

Arkivsak-dok. 17/05179-2
Saksbehandler Ola Kolseth Dahlen

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	22.06.2017	94/17

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet anbefaler at det gis konsesjon til Strindelva kraftverk.

Fylkesrådet går imot foreslåtte utbygging i Jørstadelva og vil derfor ut fra en samlet vurdering av tiltaket opp mot verneverdiene i vassdraget ikke anbefale at det innvilges konsesjon til Jørstadelva kraftverk.

For Strindelva kraftverk forutsettes det at:

- a. Hensynet til innlandsfisk blir ivaretatt av konsesjonsvilkårene.
- b. Konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i vannforskriften.
- c. Det kan fortsatt ligge ukjente automatisk freda kulturminner under nåværende markoverflate i eller inn mot tiltaksområdene. Vi vil derfor minne om at dersom man i løpet av det videre arbeidet med tiltakene oppdager hittil ikke kjente kulturminner, krever vi at arbeidet stanses og fylkeskommunen kontaktes, jf. kml § 8 annet ledd. Dette pålegget må videreformidles til de som skal foreta arbeidet.

Fylkesrådets vurdering

Det vises til brev fra NVE datert 11.05.2017 angående søknad om tillatelse til å bygge Jørstadelva og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune.

Gjennom politisk plattform for 2016-2017 har fylkesrådet som mål å stimulere til økt produksjon av fornybar energi, og ser på småkraftutbygginger som et godt bidrag til lokal verdiskapning. De omsøkte tiltakene vil også bidra til å nå målet satt i «Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag» på 800 GWh innen 2030.

De aller fleste kraftutbygginger vil ha en eller flere negative konsekvenser på allmenne interesser. Jørstadelva er et vernet vassdrag og det er flere potensielle interessekonflikter knyttet til tiltaket. Fylkesrådet har på bakgrunn av dette kommet fram til at vi ikke vil anbefaler utbyggingen i Jørstadelva. Dersom NVE likevel innvilger konsesjon til Jørstadelva kraftverk må det settes konsesjonsvilkår som ivaretar verneverdiene i vassdraget.

Strindelva kraftverk framstår som mindre konfliktfylt prosjekt. Det gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning. Det er også positivt at tiltaket kan bidra med synergieffekter i et verdiskapingsperspektiv i en distriktskommune.

Steinkjer, 20. juni 2017

Terje Sørvik
fungerende fylkesrådsleder
(sign)

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

NordVest Energi AS søker konsesjon til Jørstadelva kraftverk og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune. Jørstadelva kraftverk vil gi en årsproduksjon på 7 GWh og Strindelva kraftverk vil gi en årsproduksjon på 13,4 GWh.

Jørstadelva kraftverk er et vernet vassdrag og dersom konsesjon innvilges må det stilles krav som ivaretar verneverdiene i vassdraget. Strindelva kraftverk er mindre konfliktfylt, gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning.

For begge tiltakene må det stilles krav om at hensynet til innlandsfisk og kulturminner ivaretas av konsesjonsvilkårene samt at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i vannforskriften.

Referanse for saken

Politisk plattform for Nord-Trøndelag 2016-2017

Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag

Vedlegg

Dokument 17/05179-1, Snåsa - Søknad om bygging av Jørstadelva og Strindelva kraftverk - Nordvest Energi AS - Høring

[Konsesjonssøknad for Strindelva kraftverk](#)

[Konsesjonssøknad for Jørstadelva kraftverk](#)

Saksframstilling

Bakgrunn

NVE har mottatt søknad fra Nordvest Energi AS om tillatelse til å bygge Jørstadelva kraftverk og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune.

Jørstadelva kraftverk

Nordvest Energi AS ønsker å utnytte et fall på 51 m i Jørstadelva. Inntaksdammen er planlagt med en lengde på 27 m, og en høyde på 4 m. Fra inntaket føres vannet i et 1400 mm rør over en strekning på 2050 m ned til kraftstasjonen. Til kraftstasjonen søkes det om bygging av 140 m ny vei. Videre er det planlagt 1 km midlertidig vei langs rørgatetraseen og 130 m ny permanent vei til inntaket. Jørstadelva er et vernet vassdrag.

Middelvannføringen ved inntaket er 8,52 m³/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 2,5 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 0,99 MW, og vil etter planene gi en årsproduksjon på 7 GWh. Det er planlagt å slippe en minstevannføring lik alminnelig lavvannføring på 820 l/s hele året.

Strindelva kraftverk

Nordvest Energi AS ønsker å utnytte et fall på 148 m i Strindelva. Det søkes også om en meter regulering av Bjørtjønnna. Inntaksdammen er planlagt med en lengde på 26 m, og en høyde på 1,5 m. Fra inntaket føres vannet i et 1300 mm rør over en

strekning på 2200 m ned til kraftstasjonen. Det forventes noe sprenging av fjell i partier langs rørgata. Til inntaket søkes det om bygging av ny 1300 m lang permanent vei.

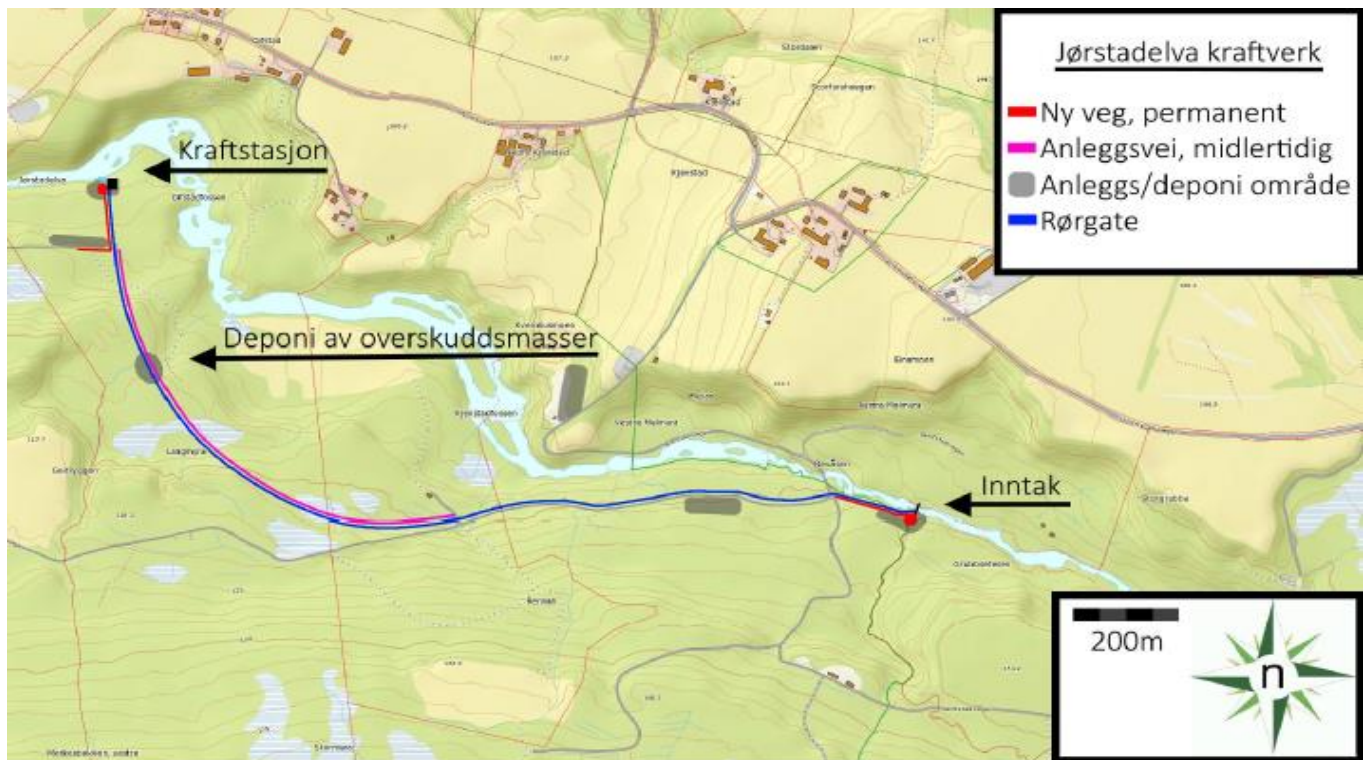
Middelvannføringen ved inntaket er 1,54 m³/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 4 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,9 MW, og vil etter planene gi en årsproduksjon på 13,4 GWh. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 130 l/s om sommeren og 70 l/s om vinteren.

Geografisk plassering av tiltakene

Prosjektområdet for Jørstadelva kraftverk er lokalisert på sørsiden av Snåsavatnet. Fylkesvei 763 passerer over elva oppstrøms for utløpet i Snåsavatnet, mens fylkesvei 322 følger elva sørøstover.

Figur 1: Kartutsnittet viser prosjektområdet for Jørstadelva kraftverk. Nærmeste tettsted er Snåsa 12 km nord for prosjektområdet.

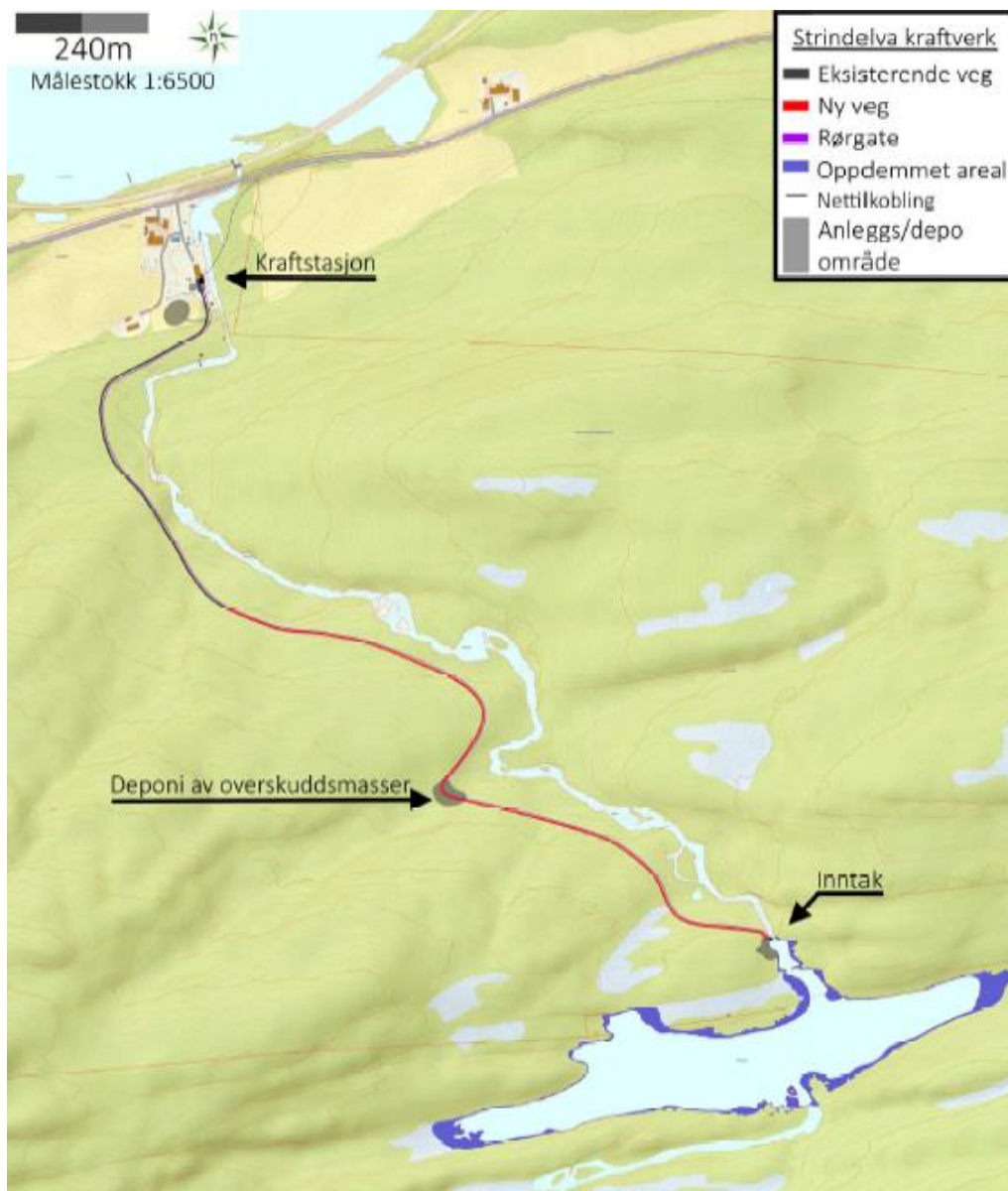

Figur 2: Detaljkart Jørstadelva kraftverk.

Prosjektområdet for Strindelva kraftverk ligger sør for Snåsavatnet i Snåsa kommune. Prosjektområdet ligger ca. 16 km (luftlinje) sørvest for tettstedet Snåsa.

Figur 3: Kartutsnittet viser prosjektområdet for Strindelva kraftverk.

Figur 4: Detaljkart Strindelva kraftverk.

Problemstillinger

I «Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag» er det et mål om arbeide for et utbyggingsomfang av små vannkraftverk tilsvarende 800 GWh innen 2030. Dette som et klimapolitisk bidrag og regional ressursutnyttning i distriktene. Det skal legges spesiell vekt på utbygging av næringssvake områder der det er få andre sysselsettingsmuligheter, bidra til «mangesysleri» og være et grunnlag for lokal nærings- og samfunnsutvikling. Formålet for begge tiltakene er å utnytte vannressursene i elva til produksjon av elektrisk kraft og styrke inntektsgrunnlaget til tradisjonelt jordbruk og lokal forankret virksomhet. For Strindelva kraftverk ser grunneier og tiltakshaver for seg at tiltaket vil ha positive synergieffekter for grunneiers campingdrift/skogsdrift/turisme. I så måte passer tiltakene godt inn under strategien.

Strategien sier også at man skal vise forsiktighet når utbyggingen berører arter i rødlista og spesielt unngå direkte inngrep i varig verna vassdrag. Da strategien ble vedtatt (24.4.2010) ba fylkestinget fylkesrådet komme tilbake med en sak med oversikt over mulige løsninger for å utnytte vannkrafta bedre, blant annet i vernede vassdrag inkludert sideelvene. Følgende vedtak ble gjort (3.3.2010): *fylkestinget i Nord-Trøndelag vil ikke tilrå en generell strategisk satsing på bygging av mikro-/minikraftverk innen varig verna vassdrag*. Følgelig må utbyggingsprosjekter vurderes enkeltvis.

Jørstadelva ble i 2005 vernet under verneplanen for vassdrag, som et typisk innlandsvassdrag i Trøndelag. Elva er vurdert til å ha et attraktivt landskap med landskapselementer av høy verdi, store kulturminneverdier og stort naturmangfold knyttet til elveløpsform, botanikk, landfauna og vannfauna. I Jørstadelva er blant annet fossene mellom fjell og lavland trukket frem som viktige landskapselementer, noe som innbefatter for eksempel Kjenstadfossen i prosjektområdet.

En forutsetning for utbygginger i verna vassdrag er at verneverdiene ikke svekkes. Redusert vannføring i tiltaksområdet vil prege landskapsbildet. Dersom konsesjon innvilges må det settes krav om avbøtende tiltak som ivaretar verneverdiene i vassdraget.

Tiltaksområdet til Jørstadelva kraftverk inngår i et større friluftsområde, de mest konfliktfylte områdene langs elveløpet vil nok befinne seg oppstrøms og nedstrøms for prosjektområdet. Nedstrøms planlagt kraftstasjon har storørrestammen i Snåsavatnet sine viktigste gyteområder. Det forventes ikke at prosjektområdet inngår i leveområdet til storørreten. Oppstrøms vil prosjektområdet berøre Kjenstad landskapsvernområde.

For Strindelva kraftverk vil de største ulempene være knyttet til redusert vannføring på berørt elvestrekning, forstyrrelser i anleggsperioden og reduksjon i «store sammenhengende naturområder med urørt preg» (tidligere betegnet som INON) sentrert rundt Tjønndalsklumpen. Ny permanent vei, rørgate og inntaksdam vil prege landskapsbildet og bidra til fragmentering av «store sammenhengende naturområder med urørt preg». Denne problemstillingen knytter seg til Bjørtjønnna og øvre del av elva. Nedre del av prosjektområdet er preget av jernbane, bebyggelse, vei og eksisterende mini-/mikrokraftanlegg.

Samlet belastning

I regionen og nærheten av Strindelva og Jørstadelva kraftverk er det flere planlagte og utbydde kraftverk. Det er allerede et mini-/mikrokraftverk i Strindelva. Bogna kraftverk på andre siden av Snåsavatnet og Bruvollva i nord-østenden. Snåsavatnet er reguleringsmagasin for Sundfossen kraftverk. Det er gitt konsesjon til Mæla kraftverk, Storåselva kraftverk og Bøla kraftverk. Sistnevnte er påklagd til OED. I tillegg kommer en par mikrokraftverk.

Isolert sett har sjelden enkeltutbygginger store nok interessekonflikter til at søknadene får avslag. Men samlet sett kan det føre til en bit-for-bit-utbygging som får konsekvenser for landskap, biologisk mangfold og friluftsliv mfl. Følgelig er det viktig at det settes konsesjonsvilkår som reduserer de negative konsekvensene av tiltakene, og at de mest samfunnsøkonomiske prosjektene får konsesjon.

Kulturminner

Fylkeskommunen har undersøkt om tiltakene er i konflikt med kulturminnelovens (kml) § 3, som gjelder automatisk freda kulturminner. Etter å ha søkt i arkiv og kulturminnedatabasen Askeladden og faglig vurdert landskapet, kan vi ikke se at tiltakene vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminner, jf. også kml § 8 første ledd. Vi har derfor ingen merknader til tiltakene angående automatisk freda kulturminner.

Det kan likevel fortsatt ligge ukjente automatisk freda kulturminner under nåværende markoverflate i eller inn mot tiltaksområdene. Vi vil derfor minne om at dersom man i løpet av det videre arbeidet med tiltakene oppdager hittil ikke kjente kulturminner, krever vi at arbeidet stanses og fylkeskommunen kontaktes, jf. kml § 8 annet ledd. Dette pålegget må videreformidles til de som skal foreta arbeidet.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen ikke gjelder samiske kulturminner. Når det gjelder slike, viser vi til egen uttalelse fra Sametinget.

Friluftsliv

Vi har ingen merknader når det gjelder regionale friluftslivsinteresser. Vi viser til Snåsa kommunes kartlegging og verdsetting av friluftsområder, se naturbase.no, når det gjelder lokale friluftslivsinteresser.

Innlandsfisk

Fylkeskommunen har forvaltningsansvar for høstbare arter og bestander av innlandsfisk. Det forutsettes at hensynet til innlandsfisk blir ivaretatt i konsesjonsbehandlingen. Fylkeskommunen er tilgjengelig for NVE hvis det trengs avklaringer i forhold til temaet.

Konklusjon

De fleste kraftverksøknader vil ha en eller flere negative konsekvenser for allmenne interesser.

Jørstadelva er et vernet vassdrag og det er flere potensielle interessekonflikter i prosjektområdet. Dersom det blir gitt konsesjon må det stilles konsesjonsvilkår som ivaretar verneverdiene.

Strindelva kraftverk er mindre konfliktfylt, gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning.

For begge tiltakene må det stilles krav om at hensynet til innlandsfisk og kulturminner ivaretas av konsesjonsvilkårene samt at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i vannforskriften.

RETT UTSKRIFT
DATO 23.juni.2017

